

Кратко представяне на Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители

През месец май 1995 г. Управителният съвет на Програмата по околна среда на ООН (UNEP) взема решение за инициране на процес за извършване на глобална оценка на влиянието на 12 опасни химични вещества и препарати, наречени устойчиви органични замърсители (УОЗ), тъй като притежават токсични свойства, устойчиви са на разграждане, натрупват се в организмите /биоакмулират/ и се пренасят по въздушен и воден път и чрез мигриращите биологични видове през

международните граници, отлагат се далече от мястото на тяхното изпускане, където акумулират в сухоземните и водните екосистеми. УОЗ са алдрин, диелдрин, хексахлорбензен, токсафен, мирекс, ендрин, хлордан, ДДТ, хептахлор, РСВ, диоксини и фурани.

На 7 февруари 1997 год. Управителния съвет на UNEP взема решение за започване на международни действия за изготвяне на международен законодателнообвързващ инструмент за предприемане на действия по отношение на 12-те УОЗ.

На 22 и 23 май 2001 г. на Конференция на пълномощниците, проведена в гр. Стокхолм, Швеция е приета и отворена за подписване конвенция за УОЗ, наречена в последствие Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители. На официалната церемония на 23 май 2001 г., конвенцията е подписана от 92 държави и от Европейската общност. Конвенцията остава отворена за подписване от 24 май 2001 г. до 22 май 2002 г., когато е затворена след подписването и от общо 151 държави.

На 17 май 2004 г., три месеца след депозирането на 50-я ратификационен документ, Стокхолмската конвенция официално влиза в сила за страните, които са я ратифицирали. До момента 97 страни са ратифицирали конвенцията, в това число всички страни- членки на Европейския съюз (ЕС) и самия ЕС като регионална икономическа организация.

Конвенцията задължава страните по нея, да провеждат политика и предприемат мерки за преустановяване на производството, изваждане от употреба и въвеждане на забрани за внос и износ на устойчивите органични замърсители или за ограничаване на непредумишленото им производство и разпространение.

България подписва Стокхолмската конвенция за УОЗ на 23 май 2001 г. на Конференцията на пълномощниците в Стокхолм, Швеция. На 30 септември 2004 г. конвенцията е ратифицирана със закон от Народното събрание и с Указ № 309 на Президента на Република България (обн., ДВ, бр.89/ 12.10.2004 г.) е постановено обнародването му в “Държавен вестник”.

Прилагане на Стокхолмската конвенция за УОЗ в България

България подписва Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители на 23 май 2001 г. на Конференцията на пълномощниците, проведена в гр. Стокхолм, Швеция.

Във връзка с поетите ангажименти, на 30 септември 2004 г. Народното събрание на РБългария приема Закона за ратифициране на Стокхолмската конвенция за УОЗ (обн., ДВ, бр. 89/ 2004 г.).

Страната ни е предприела редица мерки, свързани с поетите ангажименти по конвенцията - запознаване на обществеността с проблемите с устойчивите органични замърсители, изграждане на институционален капацитет, разработване на Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители.

България е транспонира основните изисквания на Стокхолмската конвенция в Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати, Закона за опазване чистотата на атмосферния въздух, Закона за защита на растенията, Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове към тях.

Прилагането на хармонизираното българско законодателство с това на ЕС в областта на околната среда, на Националния план за действие за управление на устойчивите органични замърсители, както и използването на други механизми (стратегии, планове, проекти и др.) на практика ще наложат изискванията на Конвенцията.

Страната ни е една от 12-те пилотни държави от целия свят, в които се реализират международни проекти за разработване на Национални планове за действие за управление на устойчивите органични замърсители, финансирани от Глобалния фонд по околна среда (GEF). От регион "Централна и Източна Европа" в пилотния проект участват само България и Словения.

Към момента проектът се изпълнява успешно и в съответствие с предварително утвърдените програми. Проведени са предварителни инвентаризации на УОЗ в България. В процес на разработване е Национален план за действие за управление на УОЗ. Планът за действие ще включва набор от мерки, прилагането на които би позволило извеждане от употреба на устойчивите органични замърсители, ограничаване на непреднамереното производство на УОЗ от различните отрасли на икономиката ни, търсене и прилагане на алтернативни заместители на УОЗ.

Национален координатор и Официално лице за контакт:

Цветанка Грозданова Димчева

Главен експерт

[Министерство на околната среда и водите](#)

София 1000, ул. У. Гладстон № 67

тел.: (02) 940 62 61

e-mail: dimcheva@moew.government.bg